

Jøldalshytta ligger vakkert til ved Jølvatnet.

(Jørund Leraan)

Når målet for dagens marsj er nådd, og du er kommet fram til turisthytta, er det så velsignet godt å sette seg ned. Slappe av. Hvile trøtte lemmer. Jovisst er du sliten, men du verden så godt det er å bli skikkelig fysisk sliten en gang i mellom. Og det er deilig å få vasket seg med såpe og vatn - dusjen mangler på de fleste hytter, men et vaskefat og vatn fra springen ute på gangen blir i denne situasjonen den reneste luksus.

Den fysiske utfoldelsen og fjellufta gir god matlyst, og middagen blir således et høydepunkt du ser fram til med forventning hver eneste dag. Og maten smaker kjempegodt. Etter middagen slapper du gjerne av med en kopp kaffe foran peisen og har det hyggelig i selskap med andre fjellvandrere som har tatt inn på hytta.

Hønehauk med kråker som livrett

Av JON ARNE SÆTER

Det er grytidlig marsmorgen. Klokken er halv seks, og det er ennå mørkt. Med lommelykt i hånden og opppakning av fotoutstyr på ryggen, stamper jeg meg frem på det snødekte skogteppet.

Dette er ikke akkurat det tidspunkt folk flest liker å gå tur i skogen. Men denne gang er det nødvendig, for selveste hønehauken skal overlistes. Og det er ingen lett sak, så sky og mistenksom denne fuglen er. For å unngå å bli sett av haukens skarpe blikk, er det best å oppsøke rovfuglens enemerker nå mens det ennå er mørkt, og vente godt kamuflert på grålysningen.

Mellom noen trær der fremme finner lommelykta endelig kamuflasjeteltet. Så er det bare å krype inn og rigge opp kamerautstyret. Deretter blir det å belage seg på å vente, og håpe det beste.

Drøye fem meter fra kameragluggen skimter jeg såvidt i mørket den døde kråka jeg la ut kvelden i forveien. Dette er fristende saker for en hønehauk!

Allerede i begynnelsen av januar satte jeg opp kamuflasjeteltet i denne skogen like utenfor Trondheim. Samtidig la jeg også ut det første åtet. Nettopp på dette stedet vet jeg at det holder til hønehauk gjennom de strengeste vintermånedene. Og livet for en hønehauk pleier ikke alltid å være så lett, så litt «attåtnæring» skulle komme godt med.

Hele januar og halve februar gikk uten at hauken rørte kråkene mine. Da fikk den plutselig smaken på dem, og var her omtrent en gang i uken for å sikre seg et kråkemåltid.

Nå sitter jeg altså i kamuflasjeteltet og prøver å holde varmen, mens jeg håper at rovfuglen skal dukke opp akkurat denne morgenen. Sist jeg satt her ble det bomtur, iallfall med hensyn til hauken. «Bare» en nøtteskrike kom bort til kråka. Fuglen studerte den med nysgjerrig blick, og hakket litt nervøst på den for å undersøke om den var spisendes. Men smaksprøven falt antakelig ikke i smak, for like etter var nøtteskriken over alle hauger.

En time, to timer, tre timer går – og ingen hauk. Nå er det blitt helt lyst ute. Noen snøfiller kommer dalende fra det tette skydekket. Har hauken tenkt seg hit denne morgenen, så er det på tide den viser seg.

Da klokken er 08.45 hører jeg noen opphissede kråker komme flygende i retning av meg. I samme øyeblikk lander en hønsehauk ved åtet. Hauken er kjent for å være en av kråkenes verste fiender, og kråkene legger aldri skjul på sitt hat til denne rovfuglen når den viser seg. De kan følge etter den i store flokker mens de skjenner høylydt.

Hønsehauken tar et raskt overblikk over terrenget. Den ser ingenting som er mistenkelig. Kamuflasjeteltet har den blitt vant til gjennom de siste ukene, og det betraktes som en del av terrenget. Her sitter jeg og kan studere hauken i minste detalj gjennom kameraets teleobjektiv – på bare fem meters avstand! Den hopper opp på kråka, og med en voldsom fart begynner den å ribbe dun fra fuglens brystregion så fjærene fyker i alle retninger. Dette har den tydeligvis gjort før!

Med det kraftige nebbet river den i seg kjøtt fra kråkekroppen. Av og til ser den bekymret opp på noen kråker som flyr forbi mens de slenger fra seg noen hissige bemerkninger til hauken. En skjære sitter i et tre litt lenger unna, og tar del i kråkekonsernten. Men snart innvilger kråkefuglene seg en pause, og hauken får dermed matro – for en stund. Men jevne mellomrom blir hauken imidlertid besøkt av disse plagsomme «uro-kråkene».

Etter to timers spising er halve kråka fortært. Men hauken viser ingen tegn til å være mett. Den begynner derimot å gå trett av ustanselig å bli forstyrret av de innpåsiltne kråkene. Derfor bestemmer den seg for å stikke av med kråkeskrotten til et sted

hvor den kan få være i fred. Men det var lettere sagt enn gjort! Gjentatte ganger tar den godt tak i kråka, og prøver med et rykk å komme på vingene. Men etter et par iherdige forsøk må den resignere. Hauken skulle bare visst at åtet var tjoret fast til underlaget for nettopp å hindre at fotomotivet skal forsvinne i det blå... Hauken er altså plent nødt til å fortsette måltidet der den er.

Et par ganger tar den seg pauser på 20-30 minutters lengde. Da står den nesten ubevegelig og liksom venter at fordøyelsen skal gå sin gang. Etter tre timer og 20 minutter er hele kråka fortært. Og jeg skal si hauken har gjort et grundig arbeid! Skjelettet er rensket for hver minste kjøttbit. Til og med noen finskrapte benrester på omtrent fem centimeters lengde har funnet veien ned i haukemagen. Hauken hadde ikke små problemer med å få dem ned gjennom den lange halsen.

Så var det tid for å gjøre ren «spiseredskapene». Hauken rensker først klørne for matrester med nebbet. Deretter hopper den ned fra greina og ned på bakken. Her hakker den litt i snøen for enten å rengjøre nebbet, eller å slukke tørsten. Etterpå flyr den nesten loddrett opp i nærmeste furu, tar et overblikk på omgivelsene, og forsvinner.

Turmulighetene sørover fra TT's nett

Av HARALD JULSRUD, DNT

Vi har inntrykk av at stadig flere TT-medlemmer nytter de muligheter deres medlemskort gir til medlemsfordeler også på DNT's hytter. Men det er plass til enda flere TT-medlemmer, og velkomne skal dere være.

For slike fjellturer utenfor TT's egne fjell, er det de områdene som ligger i tilknytning til disse som peker seg ut. For det første ligger de lett tilgjengelig fra Sør-Trøndelag, og for det annet er det tildels mulig å vandre fra TT's fjell-områder over disse.

Sør for Trollheimen

Via TT's Dindalshytta, som forøvrig nylig har fått DNT-lås, er det lett å gå til Åmotsdalshytta på Dovre. Herfra kan du fortsette vestover til Gruvødalshytta og videre inn i Kristiansund og Nordmøre Turistforening sitt område. Eller du kan fortsette via Reinheim, Hjerkinns og sørover til Rondane. Da får du med deg to nasjonalparker på en tur: Dovrefjell og Rondane.

Det kan være en god idé å avslutte en fottur i Trollheimen med å gå sørover og oppå Snøhetta, 2286 m.o.h., før du vender nesa hjemover fra Kongsvoll eller Hjerkinns.

Er det Rondane som er turmålet, og du ikke har særlig god tid, er nok det greieste å starte fra Hjerkinns å gå sørover via Grimsdalshytta. I Rondane har det i seinere år vært en tendens til «overbefolkning» i høysesongene, dvs. begynnelsen av påsken og mellom ca. 20. juli og 20. august. Men husk: det er vanligvis tidlig bart i Rondane så området byr på fine forhold også tidlig på sommeren. DNT holder nå på med en større ombygging og